

LATINA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ 24.3.2014

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävä A.

Hyvin kuuluisa puhuja ja kirjailija Marcus Tullius Cicero syntyi vuonna 648 kaupungin perustamisesta lukien varsin vanhasta suvusta Arpinum-nimisessä kaupungissa. Hänen ollessaan vielä poika isä lähetti hänet Roomaan, jossa hän opiskeli niitä oppiaineita, joiden katsottiin kuuluvan humanistiseen sivistykseen. Nuorukaisena hän piti kovasti kreikkalaisista runoista ja käänsi kreikasta latinaksi Aratoksen runon ”Taivaasta ja tähdistä”. Samoihin aikoihin Filon, joka oli Platonin perustaman akatemian johtaja, tuli Roomaan. Tämän opetusta ihailleen Cicero antautui suurella innolla harrastamaan filosofiaa. Yhtä paljon hän harjoitteli puhetaitoa, jossa hän osoitti niin suurta lahjakkuutta, että hänet vietiin Forum Romanumille kuuntelemaan oikeusjuttuja. Kahdenkymmenen kuuden vuoden ikäisenä hän itse puolusti menestyksellisesti erästä Sextus Rosciusta.

Tehtävä B.

1. Hän kärsi suuresta heikkoudesta / Hän oli varsin sairaalloinen.
2. Hän päätti matkustaa Kreikkaan ja Vähään-Aasiaan ystävien ja lääkärien kehotuksesta.
3. Piti harjoituspuheita kreikaksi.
4. Harmitteli kreikkalaisten puhetaidon siirtymistä Ciceron välityksellä roomalaisille.
5. Caesarin ja Pompeiuksen vihanpito uhkasi johtaa sisällissotaan.
6. Pyrki palauttamaan ystävyden riitapukarien välille.
7. Ei saanut kumpaakaan suostumaan rauhantekoon.
8. Hyökkäsi Antoniusta vastaan.
9. Senaatti julisti Antoniuksen valtion viholliseksi.
10. Hänet julistettiin lainsuojattomaksi ja surmattiin.

Tehtävä C.

1. videam ... laudem ... transferri (rivit 16–17)
2. a) aktiivin konjunktiivin pluskvamperfekti cum historicum -lauseessa
b) gerundiivi ns. passiivisen perifrastisen muodon yhteydessä
c) passiivin partisiipin perfektin ablatiivi osana ablativus absolutus -rakennetta
d) fieri-verbin partisiipin perfekti appositiona (ns. participium coniunctum)
3. a) ablatiivi; b) vokatiivi; c) datiivi; d) akkusatiivi; e) nominatiivi

Tehtävä D.

1. emissum est
2. obortis
3. notionis
4. huius
5. ferunt